

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ VII.

Мт. Кармель, Па. Четвертъ 16-го Листопада 1899.

Число 46.

КАЛЕНДАРЬ.

16	Ч.	Иванкиа, Никандра
17	П.	Евстихий
18	С.	Павла, Александрия
19	Н.	22. Герона
20	П.	Михаила Арханг.
21	В.	Онисифора
22	С.	Ереста, Ореста

ЗМѢСТЬ.

Справки „Союза“. — До по-Йорскихъ Русинѣвъ. — Вѣсти изъ Канады. — Вѣсти изъ старого краю. — Барты. — Поникки. — Смыслъ. — Фейдостоу. Слова перестороги для богачей. — На „третъ“. — Стихи: Наши недуги. — Важни думы. — Оголошени.

Увага.

Хотячъ приступити до „Союза“ най послыають вступне и мѣсячне до кассера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.
И увѣдомлять секретаря подъ адресомъ:
Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

Хто хоче записати собѣ ОДНОМУ, * * * РУСКУ, * * * РОБОТНИЧУ ГАЗЕТУ, най пише на адресъ:
„SVOBODA“
P. O. Box 13
MT. CARMEL, PA.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Сравоздане кассе „Р. Н. Союза“ за мѣсяць жовтень с. р.	
Newark, N. J. Братство св. О.	
Николай за вересень	\$5.50
Гос-жа за жовтень	5.00
St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	21.50
Ourlant, Pa. Бр. св. Иоана	
Хр. (за вересень)	87.00
Trauger-Calmet, Pa. Бр. св. Иоана Хр.	18.00

Waterbury, Conn. Члены	9.25
Oldforge, Pa. Грнцъ Басалита	1.50
Pittsburg, Pa. Бр. св. О.	
Николай	97.57
Buffalo, N. Y. Бр. св. Иоана	
Хрестителя	10.65
Eleonora, Pa. Бр. св. Арх.	
Михаила	13.86
Centralia, Pa. Бр. св. О. Нив.	9.50
Aasonia, Conn. Бр. св. АА.	
Петра и Павла	33.25
Shenandoah, Pa. Бр. св. Арх.	
Михаила	28.77
Rymouth, Pa. Бр. св. АА.	
Петра и Павла	25.50
McAdoo, Pa. Бр. Иокр. Пр.	
Богородицѣ	42.33
Mayfield, Pa. Бр. св. Кир.	
и Методія	29.31
Мт. Carmel, Pa.	
Бр. св. Дмитрія	29.75
Бр. св. АА. Петра и Павла	29.75
Priceburg, Pa. Бр. св. Вас. В.	31.44
Mahanoy Plane, Pa. Бр. св.	
Илиа	3.00
Sayre, Pa. Бр. Благ. Пр. Бог.	3.71
Edwardsdale, Pa. Члены	5.00
Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	8.71
Yonkers, N. Y. Члены	27.00
Jersey City, N. J. Члены	79.05
St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богор.	25.25
Elmira, N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	7.86
Shamokin, Pa.	
Бр. св. Иосифа	9.41
Бр. св. Кир. и Методія	83.50
Lansford, Pa. Бр. Рож. Пр. Б.	72.30
Glen Lyon, Pa. Бр. св. АА.	
Петра и Павла	5.00
West Pawlet, Vt. Бр. Попр.	
Пр. Богор.	9.00
Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Бог.	11.14
Lodi, N. J. Члены	7.20
Homestead, Pa. Бр. св. Арх.	
Мих.	4.95
New York, Члены	2.00
Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	11.00
Разомъ:	\$903.97
Розхѣдъ:	275.50

Станъ кассы „Р. Н. С.“ зъ днешъ 31. жовтня б. р. такий:	
1) Фондъ желѣзный	\$5056.08
2) Фондъ розпорядимый	881.31
3) Депозиты	1449.05
Сума:	\$7386.44

Въ другой половинѣ жовтня б. р. приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдующіи новы члены:	
Priceburg, Pa.	
Число въ годъ взноса:	
33. Сясакъ Андрей	1557
Rhone, Pa.	
34. Суховатскій Василь	151
Jersey City, N. J.	
35. Рядзай Михаилъ	1557
36. Лига Михаилъ	1558
37. Старанчакъ Грнцъ	1558
St. Clair, Pa.	
38. Гловацкій Михаилъ	1144
39. Крѣль Марія	1346
40. Полянська Анна	1346
Lansford, Pa.	
41. Габуракъ Иванъ	210
42. Олесевичъ Стефанъ	1559
43. Вишовскій Климентій	1559
44. Маличакъ Николай	1560
45. Галай Василь	1560
46. Федоръ Василь	1561
Elmira, N. Y.	
47. Тенеревичъ Иванъ	1561
Mt. Carmel, Pa.	
48. Балъичакъ Иванъ	88
49. Пенякъ Павло	88
50. Белеканичъ Илиа	270
Lodi, N. J.	
51. Белейовска Юстина	1216
Shamokin, Pa.	
52. Вукста Иванъ	1562
53. Семень Иванъ	1562
54. Азаря Грнцъ	1563
Апт. Бончевскій секретарь.	

До ню-йорскихъ Русинѣвъ.

Се дивна рѣчь, що въ са мѣстѣ Нью Йорку аж до сего часу нема ані одной руской организаціи (братства) хотячъ и немало же тутъ хорошихъ русскихъ молодцѣвъ. Примѣромъ Чехи, Словаки, якы они мають прехорошій народній организаціи, якъ сокольскій, музыкальній и театральній зборы

(товариства), мѣжь котрыхъ, если рускому чоловікови случитъ ся заблудити, ажъ сердце рветъ ся жаломъ и мимовольно якое поглядает окомъ завести, що веѣ о сталый народности славянскій дають о себѣ якійсь знакъ жити и дѣятельность свою лвно показываютъ въ ихъ поступѣ въ далекомъ и чужомъ свѣтѣ, а только мы одной Русины еще сплмпо твердымъ сномъ и не чуемо, що вокругъ насъ дѣсь. Мовъ проклѣвъ неба спочивае надъ нами, мы нѣчимъ не можемо одушевити ся!

До сего часу не було турчутки широ-руску организаціи, хотячъ и були якійсь тамъ, то лишь зъ имени рускый, але въ дѣйности урядова мѣла була тамъ мадерска або словацка, але руска пѣколи!

Отже-жъ, братя рускый, чи не на часѣ було бы, абы веѣ мы, котры такъ потрачено жѣмо въ Нью Йорку, зойшли ся конечно вже разъ до громады и порадились и такъ зорганизовались и за примѣромъ другихъ, образованыхъ народѣвъ поступали и не оставали позадъ, але показали свѣту, що мы истнуемо и справдѣ мы Русины!

Я бы бжавъ и просивъ веѣхъ въ Нью Йорку живущихъ Русинѣвъ, на сколько знаю, що веѣ инши способы были бы далеко трудѣишими, чтобы каждый, хто только згодитъ ся зъ тымъ зывомотъ, заявивъ менѣ свою адресу на „почтовой картѣ“ и я опѣся самъ позову и означу часѣ, день и галло, где бы мы могли зойти ся и такымъ способомъ зорганизовати. Тутъ нехай буде той старый недугъ зъ кожлого сердца выкорененый, ко

трый мы называемъ „заплетъ“: „що могъ бы то и другой хто учинити.“ Въ томъ разѣ я вже впередъ на подобній пытаня коротенько водповѣмъ: А чому-жъ се не учинивъ до сего часу еще нѣхто?

Отже жъ, хто е Русинъ и хто хоче зѣстати честнымъ Русиномъ и вѣрнымъ сыномъ напои матери-Руси, нехай не маруе часу и гроша, але нехай чимъ скорше зголоситъ ся на слѣдуючу адресу:

VASILIJ SARYCH,
523 E. 13th str.
New York City.

Мы въ цѣлости подивраемо гадку п. В. Сарича и кличемо зѣ своей стороны до веѣхъ ню-йорскихъ Русинѣвъ, чтобы горнулись до одной всеобщей организаціи а не пропадали по рѣзнымъ закуткамъ великанского мѣста. Часъ вже вставати! — (Пр. Ред.)

Вѣсти изъ Канады.

Иногда незадовго зближають ся выборы до парламенту, либеральны министры Сифтонъ, Паттерзонъ и ще колькохъ послѣдовъ, ѣздячъ по Канадѣ, агитують, бесѣднують, доказують ногами и руками стойность свои политикъ, а конѣво зъ того те только згодитъ ся зъ тымъ зывомотъ, заявивъ менѣ свою адресу на „почтовой картѣ“ и я опѣся самъ позову и означу часѣ, день и галло, где бы мы могли зойти ся и такымъ способомъ зорганизовати. Тутъ нехай буде той старый недугъ зъ кожлого сердца выкорененый, ко

вагива, бо она не пустила бы больше въ Канаду жетерѣрна перемѣняе ся въ тугу, що все животне водчувае, особенно чоловікъ, котрый наиболее водчувае тую перемѣну. Такъ бувае въ природѣ и про те каждый добре знае.

Родимцѣ! Свѣтло сонця у разумного чоловіка заступае свѣтло науки, котра отварае ему очи, если хоче зъ неи корыстати, стремитъ до неи каждый чоловікъ, если хоче своей и чужой славы. И я вамъ описавъ вже зъ якимъ одушевленемъ привитали мы основане руской бурсы въ Новѣмъ Санчи, где насъ притисли Ляхи до зимныхъ хребтовъ карпатскихъ горъ, где не лише душевно, но и тѣлесно терпимо. Тѣшили ся мы, що обднята зъ подѣ сельской стрѣхи будутъ могли позирати въ божій свѣтъ зъ курной хаты, обогачати ся вѣдомостями науки и не лише самыи щасливѣе жити, але колпс и родинѣ помочю бути. Въ той то радости стали намъ ворожы въ дорожѣ нашъ водвѣчній вороги, подѣ ярмомъ котрыхъ стогнемо близько пять вѣковъ. Коли бачили, що вже по першомъ роцѣ вышли многонадѣйный хлопята зъ бурсы, накопи и поведе-немъ своимъ звертали увагу веѣхъ на прекрасный поступъ ихъ въ наукахъ, затревожились вороги, заскреготали зубами, тай стали робити перепоны. Зъ той бурсы вышло мичувшого року 22 хлопята, завстыдавшихъ польскихъ бурсаковъ; и теперь принято ихъ 32, котрыхъ поступъ заставляе веѣхъ, особенно учителей

Вѣсти изъ старого краю.

Вѣдъ Грибова.

ВПоважаю Редакціе!

Прешу умалю не лише вашу часопись, но и прочій не водкавати въ помѣщеню слѣдуючого:

Радо витае ясно всходилое сонце все животне. Ровслики шутъ ся въ гору, зрѣрина роскошно гарцюе, а чоловікъ зъ радости водитъ очима, позираючи на радѣстный привѣтъ лучѣвъ сонця всему, що же на земли. Такъ тѣнитъ ся все сонцемъ, оживляючемъ всю природу. Но бувають хвилѣ, що заноситъ густымъ

туманомъ гонать землю, все меркне, а радѣсть до-теперѣрна перемѣняе ся въ тугу, що все животне водчувае, особенно чоловікъ, котрый наиболее водчувае тую перемѣну. Такъ бувае въ природѣ и про те каждый добре знае.

Родимцѣ! Свѣтло сонця у разумного чоловіка заступае свѣтло науки, котра отварае ему очи, если хоче зъ неи корыстати, стремитъ до неи каждый чоловікъ, если хоче своей и чужой славы. И я вамъ описавъ вже зъ якимъ одушевленемъ привитали мы основане руской бурсы въ Новѣмъ Санчи, где насъ притисли Ляхи до зимныхъ хребтовъ карпатскихъ горъ, где не лише душевно, но и тѣлесно терпимо. Тѣшили ся мы, що обднята зъ подѣ сельской стрѣхи будутъ могли позирати въ божій свѣтъ зъ курной хаты, обогачати ся вѣдомостями науки и не лише самыи щасливѣе жити, але колпс и родинѣ помочю бути. Въ той то радости стали намъ ворожы въ дорожѣ нашъ водвѣчній вороги, подѣ ярмомъ котрыхъ стогнемо близько пять вѣковъ. Коли бачили, что уже по першомъ роцѣ вышли многонадѣйный хлопята зъ бурсы, накопи и поведе-немъ своимъ звертали увагу веѣхъ на прекрасный поступъ ихъ въ наукахъ, затревожились вороги, заскреготали зубами, тай стали робити перепоны. Зъ той бурсы вышло мичувшого року 22 хлопята, завстыдавшихъ польскихъ бурсаковъ; и теперь принято ихъ 32, котрыхъ поступъ заставляе веѣхъ, особенно учителей

(Продовжене на другой сторѣ).

Слово перестороги для богачѣвъ.

Ивана Вульмана (John Woolman).

Захланимость на землю.

И такъ, вози домъ стоить при дождѣ, а поле лежить во-до поля, а все ве заплете, бѣднй мучитъ въ пуждѣ жити. Ничего се не стоить, шо землю куплено, бо такий порядокъ противный загалной любви. Властители земли есть той, котрый ея основавъ, и вѣнъ все нимъ остае. Земля дана лю-дямъ на те, чтобы мали зъ неи утримане, и се не остае, аки же змѣнене, огде и право дане Богомъ остае все те саме, аки и зъ первовѣку. И нѣхто не може помножувати своихъ по-слѣстей противлячъ загалной любви, ани ордувати такъ нами, чтобы притягати худобного.

ЧАСТЬ XI.

Розширюване царства; побѣдоване слабѣшихъ народѣвъ.

ЧАСТЬ XII.

Задлятого, шо мы скорше подлаемъ ся панувачимъ звѣ-чанямъ, нѣк чистотѣ духа, намъ приходитъ тяжко зрозумѣти, шо то таке загалная справедливость.

Подѣль праць.

Въ густо заселеной краинѣ крѣмъ управы землѣ конеч-на ще и инши промыслы. Значитъ, коли який чоловікъ має больше землѣ, аки ему потрібно подѣ хату, або для утрима-ня своей родины, вѣнъ не противитъ ся загалному братер-ству; тѣкъ само не може ему противити се, шо оденъ має

божыхъ дарѣвъ больше, аки другой. Але если хто опираючись на силѣ своихъ послѣстей, домагася такой аренды, або про-центу, шо нахтарѣ (арендагорѣ) больше мучитъ працуючи аки сего нашъ милосерный Отець водѣ насъ вымагае, вѣнъ пицтитъ веѣ умы братерства, не вдуци за примѣромъ Христа, котрый у веѣхъ есть взорцемъ мудрости, простоты и поедин-чости, черезъ котря то великыя пражеты пражмуе насъ всты-дати ся одягати въ дорогъ шаты, та збрати скарбы хочъ бы черезъ незначный утискъ.

Право и „права.“

Черезъ претенсіи людей до первѣстныхъ послѣстей нов-стае велика несправедливость. Черезъ те нашъ претенсіи до послѣда повинны стосовати се до приписѣвъ Великого Вла-стителя землѣ. „Господъ простуе кроки доброго чоловіка“. Та, котрыхъ Богъ провадитъ, и котрыхъ сердца розширяють ся любовью, поступають посяла приписѣвъ, котря тычатъ ся по-слѣстей. Се право, котре опирає на справедливости, сѣтъ добре право. Хто хоче посяла него поступати, муситъ водпо-вѣдно ордувати зысками. Слово „право“ звычайно водноситъ ся до нашихъ послѣстей. Мы кажемо, право власности до такой а такой части провинціи, або право до землѣ въ тыхъ а тыхъ границяхъ. Отже, се слово показуе намъ мовъ на-мѣръ дѣлати землю, и ставити границѣ и немовъ мѣститъ въ собѣ значѣе справедливого або несправедливого подѣлу, значитъ, подѣлу основаного на справедливости. Значитъ, нашъ права муситъ основувати на правдѣ и справедливости. Пе-чатки и свѣдѣки не доводятъ еще, шо хтось має за собою пра-во; бо шо противне справедливости есть несправдѣ, и муситъ бути перше змѣнене, нѣкъ зѣстане правнымъ.

Утопія*.)

Припустѣмъ, шо двацѣты вѣльныхъ людей, правдивыхъ послѣдователѣвъ Христа, водкрыли островъ и шо они зъ сво-

ими жѣнками заняли его, дѣлячи его на ровнй части, обо-бляючи его и тымъ самыи подносили его. Припустѣмъ, шо тай перш осадники, переняты любовью, при концѣ своего жи-тя, такъ заридили зѣ своимъ послѣствомъ, чтобы загалъ ма-вѣ якъ наиболее корыстей, и чтобы любовь и спокой могли удержувати. Припустѣмъ дальше, шо и насѣдники ихъ такъ зрѣбили крѣмъ одного осадника, котрый люблячи дуже одного своего сына, ему давъ наибольшу часть зѣ своихъ земель, по-тверждаючи сю свою волю тестаментомъ.

Двацѣты часть утопіи подѣ дѣдичемъ:

Припустѣмъ, шо той сынъ, будучи «паномъ», для сво-ихъ братѣвъ, братанчѣвъ и сестрицѣвъ, жадае только пло-дѣвъ зъ землѣ, аки ему, его родинѣ и другимъ потрібно и шо тай другі дѣстачуи все потрібно до жити зъ его шпихлѣ-ри окрашуютъ его буднякомъ рѣзками и малюнками, выробля-ють брычки, начиня, делкатный мясива, хорошій мебѣль, сто-сующий до той рѣжницѣ, аки мѣжь нимъ а ними повстае;

Наслѣдокъ — въ политикѣ;

и шо, розпоряджачи такъ богатого обстанокою, его сила у веѣхъ справахъ острова взросло такъ, шо другі ледви мо-жугъ поступати посяла своихъ наклонностей, стремлячъ до правды — припустѣмъ, вѣнъ, той сынъ, любячъ ановъ одно-го сына, аки его батько, больше, аки другі дѣти и тому сыновѣ, аки его батько ему, зѣставляе большу частину сво-ихъ послѣстей, бжачи крѣмъ того утримати хвалу своего имени и такъ, припустѣмъ, дѣе ся богато вѣковъ, шо есть оденъ «панъ» надѣ майже двацѣтыю частью острова,

въ повстаню „панувачи клѣмъ“

а прочій, бѣднй, угнетенй люди, котрымъ задя сей споминки, шо батьки ихъ были славыи, робота есть немалю, черезъ шо стають славыи, недбалы и злосупиты, подчасъ коли другі, меш-канцѣ другихъ частей острова, пе поддаючися гнетови и вы-ховуючи свои дѣти, жиють больше щасливо;

якимъ правомъ?

то слѣдчи права тыхъ «панѣвъ» ажъ до ихъ першого пра-пцѣра, та переглядаючи веѣ документы та тестаменты, такы не дойдѣмо до той думки, шо вѣнъ має право до такъ ве-ликой части землѣ при такъ побольшенѣ числѣ мешкан-цѣвъ.

Мы думаемо, шо першій властитель не посядавъ больше, аки справедливо ему належало ся; по коли Господъ, котрый першій давъ двацѣтыю людямъ островъ незначный другимъ, давъ такожъ житѣ безчисленному народови, котрый замешкавъ двацѣты часть, та котрый зъ природы муситъ удержувати, то сей великый «панъ» не має права заряджувати цѣлымъ островомъ, догоджючи своимъ забаланкамъ; по она, аки тво-рцы найвышого Бога, властителя неба и землѣ, мають права до части того, шо той «панъ» посядае, хотячъ не мають на се жадныхъ документовъ.

КОНЕЦЪ.

Такъ отже всякій гнетъ есть страшный и не выключа-ючи «цивиллизованого» остае все гнетомъ и все росте больше и больше. Працувати для цѣлковитого вызволеня водѣ гнету есть великою задачею для цѣлой родины Исуса Христа въ томъ свѣтѣ.

Переклавъ М. М.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political newspaper published in this country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна \$2.00
До старого краю 3.00

Всѣ дописи в гроші про-
сятъ высылати подъ адресу:
То „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ЩО
ТЪЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЬ.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

**Купуйте
КНИЖКИ!**

Въ редакціи „Свободы“ можна
дѣстати слѣдующіи книжки:

- цвт.
- Канадійска Русь 10
- Образки зъ Америки 10
- Народный рухъ Австро-
Угорскихъ Русинѣвъ 15
- Конституція Спол. Державъ
Півночної Америки 10
- Де-що про права и суды въ
Спол. Державахъ, а особливо
въ державѣ Пенсильвеніи 10
- «Тыжмо Гаврилюк» 15
- Оповіданя 15
- Про водстунниківъ вѣдъ рос-
сійского православия и ихъ
пересѣлованя 10

(Продовженіе зъ стороны першов.)

Ляхѣвъ, що вѣдывають ся
тыми словами до своихъ:
«чому то вы такъ не спра-
вуете ся въ школѣ, якъ
русскій бурсаки?»

Такий наплывъ хлопцятъ и
ихъ примѣрне поведене о
злобило многихъ мѣщанъ
Нового Санча, и що роблять?
Они заскаржили членѣвъ
Выдѣла Бурсы П. П. Явор-
ского, совѣтника и дирек-
тора повѣтвоной дирекціи,
совѣтника суда Липинского
и п. Иванишина, офіціала
суда до Кракова и Львова,
что мѣшають ся въ дѣла
бурсы, роблять рѣшючю
мѣжъ молодѣжью польскою
и рускою, чого до теперъ
не бувало. Такъ, не бувало,
по передше русскій хлопчина
встыдавъ ся рѣшючю слова,
на улиці зъ батькомъ по
русски говорити не хотѣвъ,
бо его высмѣяно, а теперъ
идуть парами на проходѣ,
до церкви и школы, розго-
ворюють рѣшючю словомъ,
що нашихъ вороговъ зло-
стятъ, бо они волѣють жи-
дѣвскій говоръ, якъ нашу
мову. Довели вороги до
того, що совѣтникъ Явор-
ский, зневоленный бувъ вы-
ступити зъ Выдѣла рускон
бурсы, чтобы не стратити
кусника хлѣба.

Зъ початку они не вѣри-
ли, що намъ уадыть ся бур-
су въ жите впровадити, то
тому и не брали ся всѣми
силами до дѣла, но коли
побачили, що дѣло бурсы
иде быстро впередъ, взяли
ся цѣлою силою до своего
ремесла шкodikити дѣлу. Го-
ловнымъ ворогомъ бурсы естъ
польскій парохъ въ Санчи
О. Гуриликъ, другій нотаръ
Липинскій, а третій совѣт-
никъ суда, котрый, яко су-
дїя, повиненъ правду боро-
нити. И що дѣе ся? За-
казавъ парохъ своимъ вѣр-
нымъ продати намъ кусень
землѣ подъ бурсу и цер-
ковцю, вѣдывавши ся, що
пархѣвъ бѣла себе терпѣти
не буде!

Ось якъ говоритъ апостоль
любви христіанскои и хотя
жиды цеглу по цеголыцѣ зъ
подъ ногъ Ляхѣвъ выдира-
ють, корчмы и бѣжницѣ
ставляють, школы заводять,
каменищѣ и грунта выкупу-
ють — се нѣчо, на то не
кричать, а коли мы хотѣли
500 сяжнѣвъ землѣ купити
и дорого заплатити, то во-
рогъ ставъ намъ въ дорожѣ
и мы не можемо купити,

хоба што Богъ ласкою своею
кого образумитъ, що клят-
вы апостола нехрѣста, боятъ
ся не буде, но до теперъ не
моглисьмо еще такого найти.
Богъ свѣдокъ, пишу вамъ
правду.

Братя, вы знаете, что
то бѣда значить, она васъ
за море прогнала. Пропу-
васъ всѣхъ по вѣрѣ и кро-
ви, не дайте намъ, власти-
во дѣтямъ вашихъ родичей,
пропадати! Мы вашихъ
близнѣхъ самыхъ хлопцекыхъ
и то найбѣдѣйшихъ сы-
новѣвъ приняла до бурсы,
они того вартакъ, чтобы
до нихъ простерти руки!
Мы священники зъ женами
вступили въ члены бурсы и
платимо каждый яко членъ
по 3 зл., даемо кромѣ того
що до кухни потреба и тѣ-
шити насъ поспуль хлопцятъ,
зъ котрыхъ, въ Возѣ надѣя,
будуть люде. Правда, може
бути зъ котрого тамъ и не-
годий, но на то уважати
годѣ. Всѣ ворогами вашими
не будутъ, бо ихъ научае
ся почитати добродѣвъ и
бути имъ за цѣльнѣ часть
жита вдианными. Они видятъ
теперъ своихъ вороговъ и
зъ болямъ сердца на нихъ
позирають, протое прїате-
лѣвъ и добродѣвъ тымъ
болше почитати будутъ.

Ось видите який туманъ
заносить ся надъ нашими
головами и грозить намъ не
дождати ся ясного сонця
науки зъ рускон бурсы.

Молодцѣ обого пола, въ
котрыхъ живше бе сердце
радістю! Вы знаете якъ то
прикро, коли тая радѣсть
въ тугу змѣнитъ ся, подай-
те молодшымъ вашимъ бра-
тямъ по вѣрѣ и крови, по-
мѣчну руку. Коли будете
забавляти ся, перенесѣть ся
на малу хвилинку въ сум-
ный станъ вашихъ рѣдныхъ
мыслѣю и збѣрайте по цѣн-
тѣ для незнаючихъ хвилѣ
роскѣщной, лише тугу и
нужду.

Батки и матери, котри
знаете, що то любовь до
дѣтей, жертвуйте для бѣд-
нѣтъ такъ якъ бысьте сво-
ихъ въ нуждѣ вѣдѣли, бо
хотя не всѣ родинными вуз-
лами зъ вами звязанъ, то
вузлами народности зъ вами
нероздѣльнѣй. Прошу не вѣд-
кажѣть имъ помочи, за що
Богъ на вашихъ дѣтяхъ васъ
потѣшитъ. Заможнѣйшій
жертвуйте одрѣзною зъ того,
что зъ ласки Бога придбали-
сьте, а Богъ неопуститъ

васъ и вынадгородитъ благо-
словенемъ, котре щербину
загладитъ.

Отцѣ духовнѣй, будьте оц-
цами и для нашихъ хло-
пцятъ, заочухайте до милос-
тывѣ и твердѣ сердца. Вамъ
лучше всѣмъ звѣстие наше
горе. Коли другихъ учимо,
вороги кажутъ, що ихъ бун-
туемо, коли до школѣ пха-
емо, говорятъ, що множи-
мо социалистовъ, коли збира-
емосъ на сиѣльную нараду,
говорятъ, що сѣємо нена-
вистъ и тягають насъ по су-
дахъ, ба и въ тюрьму запи-
рають. Пропу васъ прїйти
выдѣлови бурсы въ помѣчи!
Учителѣ, сѣючій просвѣту въ
молодежи, не падѣте теп-
лыхъ словъ для потерпя
насъ. Мы, сли не всѣхъ на
видѣйшій становища вы
пхасмо, то многими обогати-
мо вашъ учительскій ряды,
чтобы зъ вами стали борца-
ми противъ тьмы и силы
ворожой!

Прошу всѣхъ въ имени
Христа, горнувшого до се-
бе дѣтвору, не дайте їй по-
гибати въ туманѣ незнапя,
въ голодѣ и холодѣ! Богъ
знае, що мы для нихъ при-
нашихъ слабыхъ средствахъ
болше здѣлати не можемо,
якъ дѣлаемо, но того за ма-
ло при великой слядѣ на-
шихъ вороговъ, копающихъ
намъ грѣбъ различными спо-
собами. Вырвѣтъ зъ ихъ
рукъ тую злобную лопату и
дайте намъ гроха средствъ,
чтобъ засыпати пригото-
влену намъ могилу, приго-
товлену намъ закрѣпощен-
нымъ въ свободной державѣ
нашими любезнѣйшими вѣд-
вѣчными вражды и злобы.

Въпадена 26. жовт. 1899.
О. Теофила Ф. Качмарчикъ,
членъ выдѣла.

КАРТЫ.

Вже то така людска на-
тура, що каждый стареася
часъ чимъ будь заповни-
ти. Одень бере книжку або
газету до рукъ, чтобы де-що
довѣдатисъ; другій шукае
товариства, чтобы часъ ве-
село перевести; иншій спѣ-
шитъ до салону, а иншій
зновъ шукае забавы. Забавы
суть рѣжного рода, менше
и болше пожиточнѣ; а мѣжъ
ними подыбуемо забаву: кар-
ты, про котру знаютъ и на-
шій робѣтнѣ людъ, що при-

вольномъ часѣ гранемъ въ:
дурня, вѣзка, московского
дурака, кѣкса и т. д. про-
водять часъ. Се невиннѣ за-
бавы для забиты часу, але
гра въ карты естъ и злою,
коли граесъ въ грошѣ. Гра
картъ въ грошѣ естъ не лемъ
ризиковною, бо наражуе на
страту мастку, але и шкѣд-
ливою, бо робить чоловіка
пристрастнымъ, закланымъ,
невмолосернымъ и — сли
щасте не допише — кон-
чатъ ся неразъ дуже сумно.
Маемо найбѣйшій примѣръ
на тыхъ, що непрогравали
величезнѣй мастки въ карты,
чтобы опѣсли стати нужда-
рлмъ або наложити руку на
себе самого. Правда, въ та-
кій ризиковнѣй гры нашѣ
робѣтники не запускають ся
и — дай Боже — чтобы кар-
ты остали невинною забав-
кою въ рукахъ ихъ на все,
однакъ коли я зачавъ бесѣ-
ду про карты, то хочу опо-
вѣсти читателямъ ихъ зна-
чѣне и исторію.

Кажуть, що карты вынай-
дено р. 1392 по Р. Хр. на
забавку для дурноватого
Карла VI., короля француз-
ского. Але се неправда. Кар-
ты, якъ и многіи иншій гры
пр.: шахи, кѣстки и т. д.
принесено зѣ всходу, де они
були знанѣю о много вча-
сѣйше. Въ полудневой и
всходной Европѣ скорше
були знанѣю карты, якъ въ
пѣвнѣной и заходной.

Карты на всходѣ ужыва-
лись до ворожени, предска-
зуваня будучности, якъ се
роблять до днесъ по нашихъ
селахъ бабы-ворожбиты або
захожій цыганки. Таку саму
ролю водгивали карты зѣ
початку и въ Европѣ, а до-
перва пѣзнѣйше ввѣбшпи
въ жите рѣжнѣй гры, а не-
давно ще рѣжнѣй штучки зѣ
картами.

Первѣтнѣй карты склад-
лись зѣ 36, мѣжъ котрыми
одинокими фігурами були:
король, вѣдець и клоцѣ, а
прочій були означеніи числа-
ми и звались жовнѣрами,
але старшій карты мали бу-
ти ще поединчыми. Най-
давнѣйшій карты, якѣ зна-
емо, суть италійскій зѣ р.
1299 зѣ малюнками на ба-
совнѣнѣномъ паперѣ. Звѣдо-
розширили ся по цѣлой Ев-
ропѣ въ протягу 100—200
лѣтъ такъ сильно, що р.
1321 нѣмецкѣй епископъ въ
Вірц-бургѣ, Готфридъ III. за-
казуе гру въ карты своему

священству и называе еи
грѣшною, а р. 1464 англій-
скій парламентъ ухвалне
заказъ спроваджуваня картъ.

Давнѣй карты були ручно
роботы и деякѣ дуже хоро-
шій, а тымъ самымъ дорожѣй.
То-жъ не дивниця, що кар-
ты были знанѣю лпше мѣжъ
богатыми людьми та на дво-
рахъ шляхоцкихъ и коро-
лѣвекыхъ. Карты зробленѣ
для дурноватого Карла VI.
були три разы болшій, якъ
теперѣшнѣй и заосмотренѣ
лѣпнѣшими малюнками. Ше
краснѣй карты были въ се-
редныхъ вѣкахъ, коли шту-
ка малярска станула най-
выспе. Якже вынайдено
штучку друкареку, тогды
нѣмцѣвъ зачали друковати
дешевѣй карты, якѣ легко
могъ набути каждый. Тогды
дѣстали ся карты мѣжъ низ-
шій версты. Въ Нѣмецчанѣ
ще до днесъ выробляють и
вывозять наиболше картъ.

Найданѣйшою и най-
болше улюбленою грою въ
карты було ведене войны,
чимъ ще до днесъ остали
шахи. Тому карты пред-
ставляли первѣтно чотыри
клясы сусѣпѣльнѣй: шляхту,
духовенство, купецкѣй станъ
и хлопѣвъ. И такъ: пѣкѣ о-
значаетъ спису и представляе
станъ лицарскѣй, шляхту;
керъ означае хоръ и пред-
ставляе духовенство; каро
означае діамантъ и пред-
ставляе купецтво; а трефъ
означае трилѣстокъ коман-
цѣвъ и представляе хлопѣвъ.
Се наиболше ужыванѣй те-
перъ назвы, але мимо того
каждый норѣдъ называе ще
по своему, а нашій люде на-
зываютъ такъ: вино, чере-
во, булка, хрестъ.

Пѣзнѣйше запроваджено
деякѣ змѣны такъ въ спо-
собѣ гры якъ и въ малюн-
кахъ, що принесли Фран-
цузамъ. Зѣ мѣжъ малюн-
ковъ на картахъ усунено
вѣдцѣвъ, лицарѣвъ, а вса-
джено дамы, але всѣ тѣ ма-
люпки днесъ водносятся ся
на певнѣй особы. Король
суть: царъ Давидъ (пѣкъ),
Александръ В. (трефъ), Ка-
роль В. (керъ) и Цезарь
(каро); такъ само иншій ма-
люнки представляють осо-
бистости низшихъ станѣвъ.
Въ часахъ давныхъ, коли
гра въ карты духовенству
була зборонена, знаходимо
карты зѣ малюнками свя-
тыхъ, що мали служити до
побожной розарыки.

Въ часѣ великои фран-
цузской революціи зникли
зъ картъ королѣвскѣй ознаки.
Замѣсть чотырохъ королѣвъ,
вставлено чотырохъ гевнѣвъ:
войны, мира, штуки и тор-
говлѣ; дамы — королѣвны
представляли богинѣы свобо-
ды та вѣльности, а хло-
пцѣвъ, що означали останки
старѣи шляхты, замѣнено
чотырма мужичинами, що
були собѣвъ рѣвными що до
рангп. стану, правъ и обо-
вѣзковѣвъ. Однакъ тѣ карты
долго не утримались п скоро
перрено до старыхъ о-
бразцѣвъ. Днесъ ужыванѣй
карты суть переважно фран-
цузского помыслу.

Така естъ исторія и зна-
чѣне картъ. Цѣкаво лпше
се, що розвѣю и поетуль
гадокъ людскости пробыва-
ють навѣтъ на картахъ, зна-
чить, люде — забавляючѣ
— хотѣли, чтобы и забавки
представляли имъ те, чимъ
они духомъ и тѣломъ пере-
няты.

НОВИНКИ.

Жертвы желѣзницъ.
Вѣдъ 1-го сѣрпя 1898 р. на
до 1-го сѣрпя 1899 р. на
желѣзныхъ дорогахъ въ Спо-
лученыхъ Державахъ стра-
тило жите 6,859 особъ, а
40,882 лпшилось калѣками.
Помѣжъ убитыми было 1958
колѣвевыхъ робѣтнѣковъ, а
помѣжъ поранеными 31,761.
Подорожнѣхъ было убитыхъ
221, а пораненыхъ 2,945.
Окрѣмъ подорожнѣхъ и ко-
лѣвевыхъ робѣтнѣковъ при
выпадкахъ на желѣзницѣхъ
было убитыхъ 4,630 а 6,176
зѣстало тяжко покарѣче-
ныхъ. На 447 колѣвевыхъ ро-
бѣтнѣковъ зѣставъ забитый
одень а калѣками ставъ од-
дѣнь на 28. Невмѣрнѣй
числа.

Юбилей метра.
Знаемо про се, що мѣтрою
довжны въ Европѣ естѣ
метръ. Першій Франція въ
р. 1799, дня 10. грудня у-
хвалила приняти сѣсю мѣру
въ своемъ краю, а за нею
пѣшли и пншій краѣвъ Евро-
пы. И такъ по Франціи
Прусы приняла мѣрене мет-
ромъ въ р. 1800, болышѣсть
европейскай державѣ въ
1875, а Англія въ р. 1884.
Якъ каждому звѣстно, Аме-
риканцѣвъ не ужываютъ мет-
ра, а послугуютъ ся лѣк-
темъ (yard).

На „трень.“

Недавно тому лучилось менѣ ѣхати тренѣмъ
до одного знакомого. Дорога була досыть дале-
ка, тожъ, чтобы не нудити дуже на дорожѣ,
взявъ я „Свободу“ до кишень, та купивъ на
дѣпъ англійску газету зъ образками. Вымѣнивъ
тикѣтъ та всѣвъ до той кары, где не курять.
Людей полно. Мужчины, жены, дѣти. Всѣ поза-
сѣдали свои мѣсця, чекають поки тренѣ рушатъ.
Наконецъ рушивъ. Въ карѣ тихо, спокойно. Де-
кто газету читае, хто книжку, а другій и бесѣду
провадятъ и засмѣють ся вѣдъ часу до часу, але
все такъ прилично и тихо, чтобы другому не пе-
решкодити, не оскорбити.

Минули мы пару стацій, а люде все то вы-
ходятъ, то приходятъ до кары. Наконецъ вѣдѣ-
шовъ одень высокій, бѣловолосый, свѣокий чо-
ловѣкъ и сѣвъ якъ разъ коло мене. Руки у него
чорнѣй зъ мозолями, видно чоловікѣвъ робѣтнѣй.
Вытянувъ газету зѣ кишень и читае. Дивлюсь,
газета не англійска, словенска нѣ, польска та-
кажъ нѣ, анѣ не нѣмецка. Не втерпѣвъ я, тай
попытавъ, яку газету читае.

— Шведску — каже.
Тай розбалакальсь мы по трѣхи. Розповѣ-
давъ менѣ про свою роботу, про старѣй край,
казавъ, що ихъ люде не пѣтъ, а давно пили
дуже и таке инше.
Наразъ тренѣ станувъ. Деякѣ люде стали
выходити, другій входити. Межя тымъ послѣд-

ными завважавъ я такожъ двоухъ „крайновѣвъ“,
що тримаючи одень другого попѣдъ пахи и за-
тачаючисъ зѣ одного боку на другій, ишли зѣ
цигарами въ зубахъ, геть до передного кѣнця
кары. Лица мали червонѣй, капелюхи на бакирѣ,
а по борѣдѣ и вусахъ текала имъ слина. Говори-
ли голосно, мовъ бы одень бувъ вѣдъ другого
що найменше о сто кроковѣвъ. Всѣ на нихъ згля-
дались и вступались имъ зѣ дороги. Наконецъ
посѣдали. Тренѣ рушивъ. Зачали курити, та
сѣхвати такий пѣсенѣ, що и встыдъ згадувати.
Дѣхто подѣсмѣхувавъ ся, але иншій робили имъ у-
вагу, чтобы не курили, та были тихо. Але „кра-
янамъ“ було не до того. Имъ видѣло ся, що те-
перь весь свѣтъ до нихъ належить. „Мі гай дон
кер“, казали они смѣючисъ.

Прїйшовъ кондукторъ вѣдбирати тикѣты, а
побачавши що ся дѣе, казавъ имъ сейчасъ по-
гасити цагара и сидѣти тихо. Але и то не по-
магало.
„Ю гадем... сая...; мі гай дон кер, мі пѣй
дѣ тикѣтъ“ и таке инше говорили они одень на-
передъ другого, не хотячими ся обертати вѣдъ
палюнки, ча пива языками.

„Stop that, or I'll have to put you out“ —
грозивъ кондукторъ, а коли и тое не помагало,
потягнувъ за ливу кѣлька разы, застановивъ
тренѣ, закликавъ брейкмена, а при его помочи и
еще кѣлькѣохъ мужчинъ, выкинувъ „крайновѣвъ“
посередѣ дороги. Якусь хвилку державъ ще
брейкменъ „крайновѣвъ“, чтобы не приближалъсь
до рушаючого трену, та не покарѣчились, по-
чѣмъ скочивъ на сходы остатной кары.

„Крайне“ бѣгли якійсь часъ за утѣкаючимъ
тренѣмъ, але що ихъ ноги якось не дуже добре
хотѣли робити свою службу, то-жъ, невдовѣ
лежали оба на землі якъ догвѣ. Поднѣспи ся
до горы зѣ покровавленными носами, кляни они
по унгарска и англійски, а такожъ кидали ка-
мѣнемъ гъ сторону, въ котру стрѣлою полѣтѣвъ
тренѣ.

Тымчасомъ въ карахъ потягу одній смѣяльсь,
другій горячилъсь, кажучи, що такихъ людей
не повиннѣй припускати тутъ до Америки, але
вѣдсылати назадъ до краю, зѣ котрого прїйшли.
— Що се за люде? — попытавъ мене мой
товаришъ, Шведеъ.

Мене мовъ можемъ вколѣло се пытае, я по-
червонѣвъ и ледви процѣдивъ крозь зубы: „не
знаю.“
Чи повѣривъ сей Шведеъ моимъ словамъ, чи
може вѣдчитавъ зѣ моего лица, що я збрехавъ,
годѣ знати. Досыть, что до сѣхъ хвилѣвъ якійсь
сумъ залагъ мое сердце. Я не пѣсмѣвъ черезъ
цѣлу дорогу до нѣкого проговорити анѣ слова,
а лишь спустивъ голову въ долину, та нѣбы то
читавъ газету, мѣжъ тымъ якъ мою голову свер-
дила одна лишь думка: „чи справдѣ мы не го-
димосъ мѣжъ культурныхъ людей, ча справдѣ
мы бѣли Индіане?“

„НАШІ НЕДУГИ.“
Розпуста, здирство, темнота
Уско Вкрайну оповяли:
Наука спитъ, нужда гвѣтитъ,
А волю — тюрьмы заслонили!
Де жъ намъ спасенія найти,
Де намъ достать того лѣкарства,
Що-бъ тѣ болячки заживитъ
Спанѣлости, брехнѣвъ и рабства?
Въ якѣй скупатисъ намъ водѣ,
Щобъ гнѣй, лакейства гнѣй обмыти,
Щобъ опоганеннѣй нашъ край
Спасти, обчистити, освѣтити?
Въ яку зарыти глубяно
Вонючій духъ лежнѣвъ, наживы?
Той духъ проклятѣй, навѣснѣй,
Що губитъ нашъ юнѣй силы?..
Я знаю лѣкарство, что гоить
Громадскѣй болячки лихѣй,
Що силу вливае народамъ,
Що нечачѣ выгонитъ зѣ крови;
Що слобого духомъ подводитъ;
Полохливымъ смѣлѣсть дае,
Розпущеному зразу заморить,
Спаѣлого лежня убе;
Я знаю лѣкарство, что гоить
Громадскѣй болячки лихѣй:
Освѣта народня ихъ зговитъ,
А воля все але скоренитъ.

Земля на Сибирь.
Недавно обшла майже всё европейскій письма майже всё, что правительство российске носитъ ся зъ гуманитарнымъ нафромъ застановлена земля на Сибирь. Въеть та о казала ся неправдивою, бо правительство российске, мѣсто того, чтобы нелюдеку систему злагодити, что больше эп заострило. Число збланныхъ росте въ способъ дѣйствію страшный. Коли давнѣйше въ одной мѣсцевости могло мешкати найбільше двоухъ, або трехъ збланныхъ, нынѣ жыве ихъ тамъ 20 до 30. Хотяи теперь далеко больше политичныхъ збланныхъ жите на Сибирь, якъ давнѣйше, правительство знизало квоту на ихъ удержане зъ триста тысячъ рубльѣвъ. Властямъ, котрымъ поручено надзѣръ надъ збланными, наказано, чтобы въ томъ на прямѣ щадили якъ найбільше. Наслѣдкомъ сего многимъ засудженымъ здержано вмъ выплачувану доси пенсію 12 рубльѣвъ мѣсячно, а то длатого, що якъ твердить правительство, они можуть заробити собѣ на жите. Въ дѣйсности однакъ засудженіи, головоно въ политичныхъ повѣтахъ (Верхоянскъ, Колымскъ) не мають нѣякой спромоги до заробку. Теперь мусять терпѣти голодь. Зъ збланными за своими мужами жѣнками правительство обходить ся такъ, якъ бы они не були збланы, але добровольно пошла на выгнане, то значить, що мѣсто 12 рубльѣвъ дѣстають толькы рубль и 16 коп. мѣсячно. Новоприбулыи выгнанцѣ довѣйш часе не дѣстають анѣ копейки, бо власти мусять впередъ постарати ся о информации про ихъ водносина, а нѣмъ ти информации одержать, мине неразъ цѣлый рѣкъ. Середъ збланныхъ росте зъ кождымъ рокомъ число робѣтничковъ. Нынѣ становлять они двѣ трети части загального числа збланныхъ. Земляе ся ихъ за дробній провини, а часто цѣлкомъ безъ велкой причины. Такъ прамъ въ Вильнѣ облывъ оденъ зъ робѣтничковъ вътрѣольномъ предпріемця, що має компиарекій монополъ въ Вильнѣ. Полиція не могла выслѣдити виновника, тому заслала въ короткой дорожѣ вѣхъ компиарекіихъ челядникѣвъ на Сибирь. Робѣтнички въ Россіи взагалѣ не тѣшатъ ся спеціальною опѣкою властей. Міністерство справъ внутрѣшнихъ выдало недавно поручене до вѣхъ губернаторѣвъ и городничихъ въ промысловыхъ округахъ, чтобы вѣхъ подозрѣлыхъ робѣтничковъ выдавали зъ своихъ округѣвъ. Зъ огляду, що такъ поручене оказало ся невозможнымъ до выконаня, про те зарядивъ міністеръ помножене числа полиціантовъ о 2400 людей, такъ, що на 50 робѣтничковъ припадае оденъ полиціантъ. Міністеръ зазначе выразно въ своемъ рескриптѣ, що полиціанты мають займати ся выключно стереженемъ робѣтничковъ. Иншихъ обовязковъ имъ повѣрити не можна, чтобы не заведували своен головною задачѣ. Робѣтнички, що суть подозрѣлы о революціонне успособлене, бывають трактованы зъ безпримѣрною брутальностію. Ужите кнута, хочъ е закономъ зборонене, е чимъъ звичайнымъ, ба навѣтъ правиломъ. Въ Витебску згинувъ подѣ кнутами полиціантовъ оденъ зъ робѣтничковъ, котрого цѣла

провина лежала въ томъ, що безъ дозволу вернувъ до Витебска. Опѣсля розпустили полиціанты вѣтъ, що сей робѣтничк повѣсиль ся въ вязничѣй келіи. Однакъ робѣтнички дѣзати ся про цѣлу правду. Они зарядили облаву за донощникомъ, що зрадивъ убитого и зничили той дѣмъ, въ котромъ донощикъ укрывъ ся. Въ часѣ похорону бѣдной жертвы полиціановъ брутальности пріишло до поважныхъ демонстрацій. Такой случай суть чимъъ дже звичайнымъ въ Россіи.

Веселыя правила.
Въ Dalton City, въ дорожѣ до золотодайного Клондайкѣ, побудовано новый готель, котрого властитель вывѣсивъ, послѣ американскихъ газетъ, слѣдуючій правила для гостей:

- 1) Властитель готелю повѣдомляе поваж. подорожныхъ, что не бере на себе жадной одвѣчальности анѣ за ихъ жите, анѣ за цѣлѣсть ихъ монетки.
- 2) Просать ся поваж. подорожныхъ, чтобы подчасъ стрѣляни зъ револьверѣвъ не звалили кого зъ прислуги, або зъ особъ невлажныхъ.
- 3) Подорожній повинній вынадгоридити властителя за потовчену посудину, поломаній мебль и т. д. подчасъ забавы зѣ знакомыми.
- 4) За похороны платять ся окремо. Кождый подорожній може заасекуроватись на жите на часъ побуту въ готелю.
- 5) Зарядъ готелю не пріимаетъ жадныхъ скаргъ на прислугу. Цѣла наша служба ходитъ уоружена а гостѣвъ мають зъ нею порозумѣватись лично.
- 6) Кождый, що хоче спати въ лѣжку, платить за те \$2 окремо.
- 7) Зѣ взгляду на те, что нашъ готель есть готельомъ першой класы, лишь для порядныхъ людей, то жъ просить ся подорожныхъ поводитись у насъ такъ, якъ се лицею правдивымъ джентелменамъ.
- 8) На те послѣдне прошене властитель готелю кладе велику вагу и на случай потребности готовъ се ствердити высрѣлами зъ револьвера.
- 9) Що суботы вѣдбуваесть въ готелю балъ, на котрый не лущае ся босовогахъ гостей.

„Вѣдчиненій ворота.“
Правительство Сполученыхъ Державъ зажадало вѣдъ Франціи, Нѣмеччины и Россіи письменного записанія, что и для него суть „вѣдчиненій ворота“ въ Хинахъ, бо устнымъ записаніямъ чомусь не може вѣрити. И Сполуч. Державы мають охоту лизнути дѣ-що зъ Хинъ на случай ихъ подѣлу.

Дюнъ вѣнчикъ съ.
Дня 9. с. м. вѣдбулось вѣнчане Дюного зъ п. Гейзанъ въ католичкомъ костелѣ въ Вашингтонѣ. Подчасъ шлюбного обряда було присутныхъ лишь трое особъ, а именно оденъ офицеръ маршарки, мати и сестра молодои. После шлюбу одержавъ Дюнъ вѣнчикъ вѣтъ, якъ пишуть англійскій газеты, что его найлюбѣйшій пѣсь адохъ.

— **Братство св. Махавла** на Брейдѣ (Johnson City) дае балъ, на дохѣдъ Братства, дня 18. новембра с. р. въ галлѣ Иосифа Ельорского. Початокъ о 1. год. по полудни. Тикетъ 25 центѣвъ.

Вѣдъ Редакціи.
Вже рѣкъ 1899 невдовѣзъ скѣнчить ся, то жъ просимо нашихъ довжничковъ чимъ скорше позаплачувати за речитаній числа „Свободы“. Оно бы не красно було зѣ стороны декотрыхъ читательѣвъ, чтобы вступали въ 20 столѣтѣ, лпшаючись довжничками „Свободы“. Теперь люде не согорше заробляють, то жъ послыка \$2 00 для „Свободы“ не зрѣбитъ нѣкому великой рѣжницѣ. — Идѣтъ на почту и посылайте предплачу адресуемъ такъ: „Svoboda“, Box 13, MT. CARMEL, PA. Рѣвно жъ и ты, что позабирали вѣдъ насъ книжочки въ розпродажѣ, повинній бы жже почислитись зъ нами.

Нещасте.
Кондратъ Шляхтичъ и Иосифъ Юнакъ зъ Excelsior, Pa. вертали въ ноци до хаты желѣзничнымъ шляхомъ. Вже бѣли стаціи надѣхавъ на нихъ потягъ и убивъ обоухъ на мѣсци. Оба походили зъ села Фльоринка, повѣта грибовского въ Галичинѣ, а не належали нѣ до братства, нѣ до „Р. Н. Союза“.

Купельный вагоны.
На американскихъ желѣзничкахъ будутъ небава мѣ заведеній купельный вагоны для выгоды подорожныхъ. Въ той цѣли будутъ переробленіи т. в. в. вагоны въ сей способъ, что будутъ подѣлены на три вѣддѣлы: гардеробу до розбирания, ванну и тушѣ, а заразомъ резервоаръ, стало заповниваний, что помѣститъ въ собѣ 300 вѣдѣръ воды. Въ часѣ жаркихъ днѣвъ лѣта и горяча, что пануе въ вагонахъ, возможность охолодження тѣла купелью, буде становити велику выгоду для подорожныхъ, особливо для тыхъ, що вѣдбувають подорожъ на большихъ просторахъ.

Нашъ лѣкаръ!
Маемо своего лѣкаря и заразомъ священника о. д-ра Дам. Поливку. Вѣнъ передъ тымъ скѣнчивъ докторскій науки въ старомъ краю, практикувавъ тамъ по шпиталяхъ, а потомъ ажъ зѣставъ священникомъ. То жъ удавайте ся до него въ уефъ слабостяхъ, а головни зъ болями зубѣвъ. Вѣнъ много помѣгъ вже людемъ будучи священникомъ въ старомъ краю. Вырабае такожъ своего вынаходу бальсамъ, что помагае на неодну слабость, а якъ его выробитъ, то мы оголосимо. Той бальсамъ помагае дже на морску слабость. Удавайте ся до него устно и письменно, а вѣнъ кождому порадить. Пишѣтъ до него такъ:

Rev. Dr. Dam. Polivka,
Park str. 3-2
Winnipeg, Man., CANADA.

— **Мукачѣвскій епископъ** Юд. Фирцакъ розославъ въ початку жовтня до духовенства своен енархія окружничк, въ котромъ заявляе, что уважае справу зрѣвнаня юліаньского календаря зъ григоріаньскимъ за доспѣлу и поручае деканамъ абы справу зрѣвнаня календарѣвъ поставили на першу точку соборничковъ, что мають вѣдбути ся до конця тогожъ мѣсяця.

— **Чи знаете,** что слѣдуюча конвенція „Руско-Народного Союза“ буде на томъ пляцѣ, где буде найбільше членѣвъ? Чи хочете, чтобы у васъ була конвенція? Если такъ, то записуйте ся до „Союза“.

СМѢШНЕ.

ЩО ТО ЕСТЬ ТЕЛЕГРАФЪ?

Здѣбавъ ся кумъ зъ кумомъ тай пытае:
— Скажѣтъ менѣ, що то таке той телеграфъ?
— Отъ бачите то таке. Представте собѣ, що то такий довгий пѣсь, что має голову въ Питбургѣ а фѣстъ въ Нью Йорку. Якъ сто потисне за фѣстъ въ Нью Йорку, то вѣтъ гавкне въ Питбургѣ! Вже розумѣете?
— Дакую красененько, вже ажъ теперь розумѣю!

ВЪ ШКОЛѢ.

Учитель: — Ивасю, а чому ты вчера не бувъ въ школѣ?
Ивасъ: — Я не могу сказати.
Учитель: — Але я мущу знати.
Ивасъ: — Если конче хочете вѣдати ся, то и вамъ пане учетьелъ скажу. Вчера мой мама страшно збѣила тата, за то, что пропѣли повѣ „лейды“, а рѣшту въ кульки прогнали, но вѣнци и мама настрашили ся, бо тато зѣмляли и я мусѣвъ бѣгти по доктора.

НЫНѢШНІИ ДѢТИ.

Мама: — А длатого ты Анно песика пощлывала... то не красно! встѣдай ся!
Дочечка: — Добре вамъ мамуцю дивувати ся, якъ вы масте своего мужа.

Паничъ: — Прощу васъ, хотѣвъ бымы, чтобы вы менѣ зробили чобыты.
— Дуже добре, прощу съдати.
— Але я вамъ признаюсь, що... вѣ той хвилѣ немаю грошей.
— То ничъ, я могу почекати.
— Такъ, можете почекати? хочете менѣ вѣдати сю прислугу?
— Такъ, могу поченати. Якъ будете мати грошѣ, заразъ возьму мѣру на чобыты...

Контрольоръ касы: — Сколько масте грошей въ касѣ?
— Не маю анѣ крайцаря.
Контрольоръ: (оглянувши книжку). Въ такомъ случаю есть въ касѣ неперядокъ, бо послѣ книгъ повинно бути въ касѣ 400 зл. дефцигту.

Новѣ книжки:
Дика Пайт, Мопасана 84
Голодь, Кн. Гасюна 1.16
Полуйка, и др. Фралка 74
Духъ часу и др. Кобрысьской 84
Руска читанка для другой класы 34
Руска читанка для третей класы 56
Повышай книжки, якъ и всякій другій выданій тутъ чи въ старомъ краю, можна получить въ книгарни руской читальнѣ въ Олпфантѣ. Па. О пару днѣвъ будемо мати такожъ старокраевій календарѣ.

Адресъ: J. J. Ardau, Box 418, Olyphant, Pa.

Hotel
HETMAN SCHMIELNICKI
Alex Halaburda,
Mt. Carmel, Pa.

Боло дігайского діпа есть русскій готель, одинокий на цѣле мѣсто русскій готель. Чистенько тамъ, великій напоѣ, якъ вѣска, пиво, ружь, темеръ и ин. дуже добрий и здоровій. Кто хоче переночувати, знайте тамъ чисте адожко и ченну услугу.
Ану Русини! Чимъ будемо все ходити по чужихъ лѣвахъ и за свои грошѣ по кулахъ столѣ?
Ану спробуйте!

Гурра!
За дармо 50-центову флапючку золотого атраменту дѣстане кождый.

Хто собѣ купить за 1. доллара або дорожшу машинку до друкованя, дѣстане бѣлавый атраментъ а до того ще и флапючку золотого атраменту. Если не хочете машинки до друкованя лишь золотый атраментъ, то зашлѣтъ 25 цент., а я вамъ его пошлю и послыку заплачу. Якъ хочете мати тѣ рѣчи, за такъ низку цѣну, мусите чимъ скорше по нихъ писати. Грошѣ и замовленя посылайте на адресу:
S. KELTONIK
Punxsutawney, Pa.

Лишь про товѣхъ людей.

Терпѣвъ я богато лѣтъ за провини природного хрѣха. Выдавѣтъ и сто доллровъ докторамъ безъ покочи. Навсѣдѣдокъ похавъ я до старого краю, порядить ся одои старои, мудрои женьи, котра мешкала въ лѣскѣ, знала си на злѣхахъ и она мене выдѣлила вѣдъ страшной слабости. Проте нещасте розказавъ я своимъ пріятелиамъ, и они вылачились. Тому я вынашовѣ, что въе головноишій слабости можъ товѣтъ тамъ злѣхми. По довгихъ намовлахъ удалосъ менѣ вывѣдатись вѣдъ той женьи про тайну того злѣху, а я готовъ ужичити его своимъ крапанямъ. Нишѣтъ по своему, а залучѣтъ стемплицъ на водлопѣвъ.
Вашъ крапанъ и пріятель
Karol Johnson,
Box 292
HAMMOND, Ind.

РУСКА ВУЧЕРНЯ
Игнатія Трохановского,
на Second Str.
въ Mt. Carmel, Pa.

Все свѣже и добре мясо, ковбасы, шинки, солонину и все можете купити у своего руского бучера, а то по дуже низкой цѣлѣ. Розвозитъ все на часѣ. Хвалити богато не треба, бо добре само хвалитъ ся.
Идѣтъ до своего!

КАНИЦЕЛЯРИЯ АДВОКАТСКА.
— докторъ правъ —
Ю ЛІАНЪ ЧУПКА.

Позагоджуе вѣс справы судовѣ въ Америкѣ и въ Европѣ, а спеціально въ Галичинѣ. Выготовае такожъ повномочія. Розмовити ся можна по руски. Поспытати ся або писати подѣ адресу:
JULIAN CZUPKA, L. L. D.
44 BENNET BUILDING,
Wilkes Barre, Pa.
Въ перѣлку можна розмовити ся зъ 1-ромъ Чупкою въ его помешканю 49 Carey Str., Wilkes Barre, Pa.

ЗВѢСТНЫИ СЛОВЕНСКІИ АДВОКАТЪ (лоеръ)
Катлинь и Некарда (Catlin & Nekarda)
309 Broadway
NEW YORK, N. Y.

Сей адвокатъ выправуе нагороду вѣдъ компаний, если-бъ котрого зъ робѣтничковъ або убилъ або покальчѣлъ. Рѣвно жъ пріимаетъ вѣс криминальній и цивильній жалобы.

Peter Lasek
Cor. 5-th & Oak Str.
MT. CARMEL, PA.

На розѣ 5-ой и Оукъ улицѣ есть красно урядженій готель. Все свѣже пиво, добра вѣска и файнъ цигары, а вино импортоване. Есть тамъ такожъ и «pool table» для забавы. Сербъ-кара иде коло самыхъ дверей, то жъ сли чекаете — зайдѣтъ ликуити чарку до давнего знакомого Петра Лаша, а вѣнъ обслужитъ васъ ченно.
Ану спробуйте!

ЧИТАЙТЕ!
ОДИНОКІИ РУСКІИ ГОТЕЛЬ
Ф. Михальского и Д. Голода
38 Green str., — JERSEY CITY, N. J.
Кождый Русинъ иучій зъ краю, чи до краю, або мамчій яку пѣбу въ Нью Йорку, чи въ оклицѣ, повиненъ вступити до того г. тали, бо тутъ дѣстане найдорожшій и найтанній паншкыи всѣе го рода.
Дѣстанете почѣтъ тапый, частенькій и безопасній.

Ты предас ся шифсарты на вѣс корабельній лѣнии по умѣркованой цѣлѣ и выслаетъ си трѣшѣ до вѣхъ частей свѣта безпечно, скоро и танно: такъ сама можна тутъ вымѣнати рѣж-нагрѣшѣ.

Хто изъ землякъ хотѣтъ бы вѣдѣхати до старъ го краю, то потребуе лишь паншкыи листъ а водворити по-чисто повѣдомитъ ся, коли и вѣдъ шифа вод-хотѣтъ и коли-к. шуте шифарта.

Почеже сей готель близенько діпа пенсильвенійского, дігайского и центральского, а такожъ діпа, зѣдкыи стрѣтваря рѣхотѣтъ ся по цѣлымъ мѣстѣ и околицѣ, якъ Newark, Vaupone, Elizabeth, тай до Гобокенъ близько, а „Ферри“ до Нью Йорку и Бруклина такожъ подѣ носомъ, длатого кождый Русинъ повиненъ вступити до своихъ землякъ, де дѣстане добруру и велику чарку вѣска, пиво великими шпалками зъ пероворядного бровару и вода минералній, всрѣбильчій колудокъ, а не желане, то и танненька цигаро тамъ собѣ закурятъ.
Купившого тутъ шифсарту выпровадитъ ся ажъ на шифъ.
Въ томъ готелю есть такожъ хорошо урядженя и простора галля на митинги, весѣля и другія забавы.

Уважаите!
НАЙНОВШОИ МОДЫ ОВЕРКОВТЫ СІВІИ И ЧОРНІИ ПО \$4, 5 и 6.

Чисто воннѣвъ убраня (суды) для мужчинѣвъ по 2, 4, 5, 6 и 7 дол.
Капелюхя твердой чорной и брунатной по 1 дол.

БѢЛІЗНА ВЕРХНА И СПѢДНА ПО 80 цент.

По вѣс наилучшій и найтанній товары идѣтъ до
Peter A. Stief-a,
11, 13 & 15 Oak St. — MT. CARMEL, PA.

Оденъ зъ наибольшихъ броварѣвъ въ Америкѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫИ СПОСОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ по-коштуе сего пива, то иншого вѣже не хоче пити.
Голова вѣдъ него пѣрколи не болить, бо есть здоровье и поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗѢ РЕШТОУ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

Пійте пиво зъ бровару:
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854. Q 92

THOS. LOWTHER
Restaurant and Bar,
628 Carson str.
S. S. Pittsburg, Pa.
Зайдѣтъ до него. Тамъ свѣже пиво, смачна перекуска. Кто хоче, дѣстане обѣдъ дуже дешево.
Ану спробуйте!

STANISŁAW SZARZYŃSKI
805 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.
Антикаръ зѣ старого краю. Мае лѣкарства на вѣс хоробы, навѣтъ на гостецѣ и мадру. Оденъ бльокъ вѣдъ руской церкви.
Пошарайте своего

Важкі думы.

Минають дні, минають роки,
Немов вода, що в море ллється,
Минають скоро, беззупинно —
Кануть у вичність темну гдесь.

Ніхто їх здержати не в силі,
Ніхто не в силі спертися їх,
Як хмар густих, густих, аж чорних
Дощем проливним ваготних.

Минають дні, минають роки
І важкі думы все несуть
На мое серце одиноке,
Давлять зболілу мою грудь.

Зимнїе тїло, кров стиваєсь
І стає сивий волос мій,
Блїднїють лиця, гаснуть очі
І голос вже не той звонкий.

А важкі думы оповали
Геть-геть усю душу мою
І лячно ми, коли мивуле
Усе жите своє згану.

Бо й що ж побачу за собою?
Пусту пустыню — большє нїчо
Зівяле листе і вадїї,
Поривы юні — оть і всео.

О Боже! Боже! Якеж-ж сумно...
На що я живь, тай що зробивь?
Чи хочь для добра людо мого
Одну я цєлу приложивь?

Чи давь я хочь яке свїтло
Братам, що менї суть, як я,
Щобь истерти з лиць убогих
Неволь і темноты знамя?

Щобь зничити ярмо те люте,
Що гнобит весь той бїдний людь,
Щобь противь тых в рядї стояти,
Що людь насилують, деруть?

Нї, не робивь я всего того,
А живь неначе-б і не знавь
Плачу угнетеных, бездомных,
Весїля можных, пхь забавь.

Однак, о Боже! Ты ласкавий,
Ты ще не стерь свого раба,
А хочеш мїчно, щобь лукавий
Вернув до Тебе, до жита.

Тому й оставивь крихту крови
У мнї, та і зь головы
Не выбравь ще Ты мозгу всього,
И серця ще не выдерь Ты.

А тамь на днї липшє пскру
Своего божого огня,
Що хочь незначна, та все годна
Изь себе выдать полумя.

Тож дай ту искру розьярвити,
Закь Ты не взявь мого жита,
Зь неї огонь такїй зробити,
Щобь все яснїв, якь та зоря.

Дай працювати ми для правды,
И для братовь, що такь терпяць,
Бороться смїло за свободу,
Темноту всяку розганяць.

Дай працювати хочь годину,
Бороться зь кривдовь, яка с,
А сли потреба, зволь, о Боже,
Мое за правду дать жите!

Бо лишь тогды я вспокою ся,
Коли узрю, що Твої огонь
Не задушивь я, а розгрївши
Сповнивь увесь я Твої законь.

Водь виробляючого до купучихъ.

Ми не роздаємо тихъ годнишкїхъ, но продаємо ихъ за цїну гакъ дешево і пшєкї, якъ бы ихъ мїжъ купити купець. Пшєшими словами, мы заощади-мо вамъ согато грошей, котры вы мїжте бы выдати, купувши водь купца. Тї годнишкї гравированї рукою і гварантованї що посити ихъ можна за 20 лїт. Накравши суть зь чистого золота, що спочивають на мїшанїи металївъ а через те годнишкї суть тїрзавї і сильнї. Верь єсть „правдинь америк. инкловїи стандарт“ (недешевї швайцарскї) і хїдъ єго дуже точнї. Если хочете мати такїй годнишкї, напишїть ваше имя, адресь, почту і експреснїй офїс, а мы зашлемо вамъ годнишкї на пшєхъ конгї до найблїзшого вамъ експресового агента, а тамъ пересвїдчїте ся. Якъ вамъ подобає ся, заплатїте \$7.75, а годнишкї уже вашь. Если вамъ не подобає, то агентъ вїдшєє єго назадь на нашъ конгї. Но не замовляйте больше якъ 3 паразь, бо мы не послаємо вїзкомъ больше одной особї якъ 3, такожь не послаємо ихъ годнишкарямъ. Если хочете мати граничї 2 долларовї ланцшюмъ до годнишкї, заплатїть вь листї 50 центовь вь стемпелхъ або грошїхъ. Такъ само повиннї вы означити, чи хочете мужескїй, чи женскїй годнишкї, створенїй на одной сторонї, чи зь позриванїемъ по обохъ сторонахъ. Не зоволїайте зь зволовїємъ, бо мы не можемо знатї, якъ довго будемо мати годнишкї на складї.

CONSUMERS WATCH CO.
424 Main Str.
Dep't. K. K. BUFFALO, N. Y.

Кудуйте книжки в газеты!

- (По росїйскї.)
- Л. Толстой — Николай Павливъ 11 м.
- „Студнї...“ 4 „
- „Пшєкї кь фельдфеблє“ 4 „
- „Легучїе Листкї“ № 46 11 „
- На манувѣ № 7 11 „
- Прїмаєє ся подїска на романъ Л. Н. Толстого „Воскресєнїе“, выданїй вь Англії безь цензуры і безь пропусковь. Романъ выходить разь вь мїсяць выпускомъ. Всєхъ выпусковъ буде 15, кождїй по 12 центовь. Цїлий романъ за подїскою стоить \$1.30, а по скїнченїю печатанїя романа, цїна буде больша. Вже теперь єсть 5 выпусковъ, шестїй пшєдвїзї выйдє.
- За почту платїмо самї.
- Адресуйте:

A. Wasserman,
29 Clinton str. near Stanton str.
NEW YORK, CITY.

Joseph Bridy,
121 Oak St.
Mt. Carmel, Pa.
(Wholesale.)

Має водь гуртовнїй складь всїхъ трукїв, а спродає по слїдуючїй цїнї:

Горьвка	50, 60, 75, \$1.00 кварта.
Ружь	60, 70, 80 цит.
Вино	50, 75 „
Бранда	75, 1.00 „
Jambig Бранда	50 цит.
Ягодова	75, 1.00 „
Кшїпна горьвка	50 цит.
Бїтеръ	50 „
Пшєва „кекль“	50 „ \$2.00

Если треба вамъ трукїв на забаву, весїля, або хрестини, їдїть до него, а водь продаєть вамъ тапшє, привезє аж до дому і обслужить чесно, бо водь чеспїй чловїкь.

Dr. S. Blumberg,
1716 Carson str.
PITTSBURG, PA.

Кождїй то знає, що вь Америкї шукають за такїмъ докторомъ, котрїй покїнчївь свои науки вь старобї краю. Д-р Блumberгъ вывчївь ся за лїкаря на университетѣ вь Варшавї, а заложивши испїтє дїєжавнїй вь Фїлладїлїи, осївє вь Пїтсбургї. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по рускї, пїмєцкї, англїйскї і польскї. — Якъ хорый зайдє до него, заразъ выздоровїє!

СВОЙ ДО СВОГО!
С-рємь Лучковець.
E. INDEPENDENCE near VINE STR.
вь Шамокїнѣ, Па.
— РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенькїй тамъ готель збь всїхми выгодами. Пшєво, вино, вїска, темперь і другїй напоѣ все свїжї і найлїпшого гатунку. Услуга чємна і солїдна. Склянкї великї і малї посїля вподобы.
Людє! Вже чась покїнутї чужїхъ, а пора вже себе самїхъ подїмагати.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЬ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦЪЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА.

Юрїя Хвляка.
Хто хоче мати добре і красєе убранє, а ще до того за таїй грошѣ, то най пде купувати до Ю. Хвляка, но най не забудє взяти і грошє вь сѣбокю, бо тамъ все cash.

Продає водь такожь шїфкарты і посїлає грошѣ до всѣхъ частєй свѣта. — Ідїть до старого знакомого!

T. TALPASZ

ГЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— И —
ГОТЕЛЬНОЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалєко рускоп плаванїя.

Добрий вечерь друже мїй!
— Добрий вечерь, сватє!
А куда такъ спїшїте?
— До Талпаша, братє!

Що за Талпашъ? Звѣдикъ водь?
— Та-жє бранїє нашъ милїй!
— У него всѣ Русини
— Подкрїпляють силї!...
— Що за брїзды і пшєво тамъ!
— Обходїть ся фашїо!
— Обслужує якъ братамъ!
— Тапшє надвїчайшїо!

P. V. OBIECUNAS
1012 Carson str.
PITTSBURG, PA.

Интересъ банковїй заложєный вь р. 1894. Продає шїфкарты на всѣ корабельнї лїпнї, гдє хто хочє, по умїркованїй цїнѣ.

Посїлає грошѣ до всѣхъ частєй свѣта дуже скоро і безпєчно.
Водь єсть сумлїнїй чловїкь і добрый католикъ. Лїшь три блонкї водь рускоп церквї на Савтѣ Сайтѣ. Вже чась перестати ходити до Мошка-Берка. Кождїй поряднїй чловїкь повинєть поправити своего а не жїда. Розмовити ся зь нимъ по своему.
Апу спробуйте!

Lehigh Valley R.R.
In Effect May 21, 1899.

Пасажерскї трєни зь Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:18 і 9:40 до полудня; а 12:18 і 4:40 по полуднї.
До Philadelphia и New York-у о год. 7:18 до полудня і 12:18, 4:40 по полуднї.
До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton і до всѣхъ станцїй вь околїцїяхъ вуглевыхъ о год. 7:18, 9:40 до полуд. і 12:18, 4:40 по полуднї.
До Shamokin о год. 7:30, 11:22 до полуд.; а 2:20, 6:42 і 9:56 по полуднї.
Экспресовї трєни до Philadelphia и New York-у о год. 7:18 до полудня; 12:18 і 4:40 по полуднї.

Трєни до Mt. Carmel.
Зь New York-у о год. 8:08 до полудня і 4:10 по полуд. Вь недїлю о год. 1:00 по полуднї.
Зь Philadelphia и о г. 4:10, 9:00 до полуд. і 4:50 по полуд. Вь недїлю о год. 1:32 по полуд.
Зь Pottsville о год. 9:45 до полуд., 12:35, 5:05 і 8:15 по полуд.
Зь Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 3:00 і 6:00 по полуд. Вь недїлю о год. 3:00 по полуд.
Недїльнї трєни до: Philadelphia и New York-у і до всѣхъ станцїй межї тамї мїстамъ о год. 9:12 до полуд. і 5:55 по полуднї.
Недїльнї трєни до Shamokin о год. 10:20 до полуд. і 7:58 по полуд.
CHAS. S. LEE,
Gen'l Pass. Agent,
R. H. WILBUR, General Supt.

УВАГА: Хто хоче вхати на Вєстї, най купити собѣ тїкетъ на лївайску желїзницю, бо найтушєна і найвыгоднїшєна. По блїзкїй информаций удайте ся до: JOHN S. LAUGHLIN,
Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.
Вынаймєє такожь корчї на похоронї, крєстивї и корчї на дуже низкїхъ цїнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA
Удавайте ся вь потребѣ до него.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЬ НА ЦЪЛЫЙ EXCELSIOR.

Всакїй потрѣбнї рѣчи до жита, якъ такожь убраня майнерскї і звичайнї можна купити.

Посїлає такожь грошѣ до всѣхъ частєй свѣта, скоро, таньо і беспєчно

Продає шїфкарты.

Не водь нїмѣ вже знають люде солїдного Ивана Глову.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЬ

Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.
Найбольшїй рускїй компанїчнїй сторь вь Америкѣ. Заложєный ще вь роцѣ 1889, а теперь побольшенїй, украшенїй і на ново урядженїй. Новый дѣмъ великїй, краснїй, котрїй компанїя купила 1896 року за \$18,000 показує, що може компанїчна работа. — Всѣ розумнї Русини належать до той компанї, купують збь своего власного стору значить, спмагають самыхъ себе. — Мїсячно обертає сторъ сумою \$2000.

Заряджає нїмѣ:
Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.

вь READING, PA
ЗАЛОЖЕННІЙ 1866 року. — Выбравляє 25,000 бочокъ мїсячно.

Пшєво одного зь наибольшїхъ броварѣв вь Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ єсть вольне водь всїхїхъ примѣшоукъ, і для того єсть найздоровнїшїмъ. Завѣдгы одной і той самой доброты і прїємного смаку і єсть споряджанє подь зарядомъ одного зь найздѣбнїшїхъ і досвѣдченыхъ пшєвоварѣв.

Выбравляє вь найлїпшїомъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Сальсонѣсты і приватнї родины повиннї замавлять пшєво лишєнь вь броварѣ:
LAUER BREWING CO.
READING, PA.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитїй лїкарь. Довголїтїя практикє дала єму способность стати добрымъ лїкарємъ. Лїчать успїшно всякого рода хоробы. Має такожь свою власну аптекю, вь котрїй виробляють ся дуже добри і помѣчни лїкарствє.
Розмовити ся по рускї, лїтєвскї, по польскї і по англїйскї. — На цїлѣй околїцї знають добре Шлюпаса!

ВО ИТО ВАЖНЕ!

Хто бы мавь деяке право най не ходити по покупнїхъ жїдовскїхъ, такъ званихъ тїдумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Вїляма Воколека, вь Скрентонѣ. Вѣдъ за лагоджує всякїй справы вь кортѣ, а і сторокравей і зь нимъ можна розмовити ся по рускї.

Адресь єго такїй
W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW.
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE.
Scranton, Pa.

O. Murdza & Bros

46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТЯ.
Сторь зносотрєнїй вь найлїпшїй товары, спроваджованїй впрѣстѣ вь найлїпшїхъ складяхъ. — Мїняєть всѣхъ Русинѣв вь Mt. Carmel зносотрєє вь живнѣсти. Продає такожь одягы майнерскї і посїлає грошѣ до старого краю таньо, точно, скоро і беспєчно.
Свѣй до своего — а до чужого не пшєкї ся. Жїдовѣ омїняють зь талака!

Гаврїлѣ Малїнякѣ

Гуртовнїй складь (Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Має завѣдгы на складѣ свѣже добре пшєво вь великихъ і малыхъ бочѣвкахъ зь найлучшїхъ броварѣв, горьвки (whiskey) і лїкєры найлїпшого гатунку
Братя! замовляйте у своего!

Іосифъ Пейко

рускїй готельнїкь
— Cor. Commercial & Franklin Street —
вь ШАМОКІНѣ, ПА.
Запрошує всѣхъ Русинѣв до себе на свѣже пшєво і добру вїску. Хочете добре забавити ся, їдїть до Пейко, Чекаєшь на стрѣткарю, заїди до Пейка, а нїколи не змїсєгуєшь, бо кара їдє по при самїй дверѣ.

РЕСТАВРАЦІЯ і КАВЯРНЯ.
* TROMETTER'S *
(Трометтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

напротївь National Bank.
Свїдана. Обѣды, Вечєры.
Вь кождѣмъ часѣ можна достати такъ горьчїй лїкь і земнїй перекїтєк. Потравы прилагодженїй на европейскїй способъ, дуже смачно. Услуга пшєлна і солїдна. Осѣбнї погонь дань родїтє. Найлучшїй вїна, пшєва, лїкєры, вїскї і всѣ можливї папїткї. Цїна дуже мала.
Препоручає ся всѣмъ єю реставрацію, а передовѣєть прїязнїмъ.

ВЕЛИКІЙ И НАЙТАНШІЙ СТОРЬ ЗЪ ЧЕРЕВИКАМИ НА ЦЪЛЕ МѢСТО.

W. J. Gable,
Oak Str. — Mt. Carmel, Pa.
Другїй дверѣ водь почты.
ИДѢТЬ ДО НЕГО.

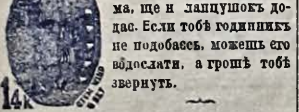
Dr. F. J. Meek
Д-рѣ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокий лїкарь, славнїиць на цїлє мїсто. Лїчать всякїй хоробы солїдно і вь короткїхъ часѣ. Осѣбно вьнервоаннїй лїкарь вь справахъ по лѣоплїчїхъ. Говорїть по англїйскї, рускї і польскї. Горьчїо поручаємо сего знаменитого доктора, нашїмъ Русинамъ.

Юліанъ Копыстанскїй
(ULIAN KOPYSZANSKI)
420 W. Pine st.
ШАМОКІНѣ, ПА.
Перворяднїй сальсонъ рускїй. — Найлучшїй папїткї мїна ту достати, якъ: пшєво і пшєклянкї і бутєлькї, мїна ро-мантото гатунку, горьвки досконалї, цїгара дуже добрї.
Спїшїть Братя Русини до нїхъ братчїка Юлїка.

НОВѢСТЫ!

Чєтє американска фірма продає гарнї годнишкї.

За \$3.65 можєть достати годнишкї, але самїхъ заплатїть почту, а за \$3.95 фірма платїть сама, ше і ланцшюкъ додє. Если тобѣ годнишкї не подобаєсь, можєть єго вѣдослїтї, а грошѣ тобѣ звернуть.

Пшїть на адресу:
ROYAL BARGAIN HOUSE, 334 Dearbon str.
CHICAGO, ILL.

HENRY FREY
PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Хочешь мати красєну фотографїю, впрїй портрєт, зайдї до того фотографя. Вертєшь збь слобу зайдї зь жїнокю до него, дай ся знати, а будешь мавь на цїлє жите памятку. Маєшь ладну дїтїнку дай фотографувати у него, а будешь мати краснїй образъ. Єсть у Васъ братєво, най зайдє до того фотографя, а водь выжь зробить фотографїю і портрєты, якъ хочете. — У него рѣпорторнї фотографїя і портрєты можна замовити і то по дуже умїркованїй цїнѣ. — За роботу гарантує

ДАМЯНЪ МЕРЕНА
— И —
АНДРѢЙ ДРАГАНЪ

отворїлє новїй, красєнїй рускїй сальсонъ, одинокий на цїлїй Йонкерсѣ. Пшєво, вїска і другїй рѣпорторнї папїткї смачнї. єсть тамъ „Pool table“, де можь забавити ся вь кождѣмъ часѣ. Сальсонъ знаходїть ся подь № 328 Nepperhan Ave., Yonkers, N. Y.

Учїте ся, братя мои! И чужому научайтесь,
Думайте читайте, И своего не пурайте!

Т. Шевченко.

Всєды нївѣчїть ся правда,
Всєды панує брєхня,

Вь вашїхъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!

Ив. Франко.